

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obdo/2/2018
Identifikačné číslo spisu: 1514202749
Dátum vydania rozhodnutia: 31.07.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Beáta Miničová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1514202749.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: BENCONT INVESTMENTS, s. r. o., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 36 432 105, zastúpeného advokátom JUDr. Jozefom Boledovičom, so sídlom Úzka 578/4, 900 41 Rovinka, proti žalovanému: OTP Banka Slovensko, a. s., so sídlom Štúrova 5, 813 54 Bratislava, IČO: 31 318 916, o zaplatenie 940,97 eur s príslušenstvom a odmeny zo zmenky, vedenom na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 3CbZm/387/2014, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 25. januára 2017, č. k. 3CoZm/75/2016-206, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalovaného o d m i e t a .

II. Žalobca m á n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“), napadnutým rozsudkom z 25. januára 2017, č. k. 3CoZm/75/2016-206 v prvom výroku potvrdil rozsudok Okresného súdu Bratislava V (ďalej len „súd prvej inštancie“) z 20. apríla 2016, č. k. 3CbZm/387/2014-157, ktorým súd prvej inštancie ponechal v platnosti zmenkový platobný rozkaz súdu prvej inštancie zo 3. júna 2014, č. k. 1Zm/106/2014-19 a uložil žalovanému povinnosť zaplatiť trovy konania vo výške 71,39 eur. Druhým výrokom rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť na náhradu trov odvolacieho konania žalobcu sumu 51,45 eur k rukám právneho zástupcu žalobcu, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

2. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uviedol, že preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne. Konštatoval, že sa v celom rozsahu stotožnil s rozsudkom súdu prvej inštancie, ako aj s jeho odôvodnením a v podrobnostiach na ne poukázal. Na zdôraznenie správnosti potvrdeného rozhodnutia a k odvolacím dôvodom žalovanej uviedol nižšie uvedené skutočnosti.

3. Odvolací súd vyjadril súhlas s názorom súdu prvej inštancie ohľadom abstraktnosti zmenky, ktorá je z teoretického hľadiska spravidla vždy previazaná s určitou kauzou a dlžník ju nevystavuje bezdôvodne.

To však nič nemení na skutočnosti, že zmenka je stále - bez ohľadu na kauzu a funkciu - dokonalým, abstraktným skriptúrnym cenným papierom, ktorého oprávnený majiteľ nie je povinný preukazovať dôvod záväzku a ani výšku pohľadávky tak, ako to správne uviedol súd prvej inštancie, keď odkázal na prepojenie zmenkového a šekového zákona č. 191/1950 Zb. (ďalej aj „zákon č. 191/1950 Zb.“) ako zákona *lex specialis* s Občianskym zákonníkom (ďalej aj „OZ“) ako zákonom *lex generalis* v ustanovení § 495. Za duplicitné považoval odvolací súd vyjadrovať sa jednotlivo k obsiahlym námietkam žalovaného, nakoľko súd prvej inštancie sa venoval každej jednej námietke vyčerpávajúcim odôvodnením, s ktorým sa v plnej miere odvolací súd stotožnil a obmedzil sa preto len na posúdenie jednotlivých odvolacích dôvodov.

4. Pokiaľ ide o odvolací dôvod podľa ust. § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p., odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie vec správne právne posúdil, keď uviedol, že zmenka bola predložená jej oprávneným majiteľom, ktorý preukázal aj splnenie povinností podľa zákona č. 191/1950 Zb., ktoré sú potrebné na uplatnenie postihu proti indosantovi. Poukázal na ustanovenia čl. I. § 11, § 14 ods. 1, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 43 ods. 1 a § 45 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb., v zmysle ktorých žalobca preukázal svoj nárok nepretržitým radom indosamentov a tiež že zmenku nadobudol rubopisom od jej predchádzajúceho majiteľa LICITOR factoring, s. r. o. Keďže v súlade s čl. I. § 14 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb. prechádzajú s rubopisom na nového majiteľa všetky zmenkové práva, vrátane práva vyplniť blankozmenku, žalobca ako oprávnený vlastník zmenky doplnil na zmenku zmenkovú sumu a dátum splatnosti. Vzhľadom na to, že žalovaný ako indosant opomenul svoj garančný účinok vylúčiť, ďalšie kroky žalobcu boli len oprávneným výkonom jeho veriteľského práva k zmenke. Pokiaľ ide o výšku zmenkovej sumy a splatnosť zmenky, odvolací súd súhlasil s názorom súdu prvej inštancie, že predložením rozhodcovského rozsudku, ktorým bola žalobcovi priznaná kauzálna pohľadávka zabezpečená zmenkou, bolo možné zistiť, v akej výške sa nachádza peňažný nárok žalobcu, a teda akú sumu bol oprávnený na zmenke vyplniť. Žalobca vyplnil zmenku správne sumou, ktorá nie je v rozpore s priznanou výškou kauzálnej pohľadávky a splatnosť doplnil v súlade s dohodou o vyplňovacom práve. Odvolací dôvod žalovaného - že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil - odvolací súd nepovažoval za dôvodný.

5. Pokiaľ žalovaný namietal nesprávne právne posúdenie - vo vzťahu k otázke prípustnosti kauzálnych námietok - odvolací súd uviedol, že jedinou teoreticky možnou obranou zmenkového dlžníka sú kauzálne námietky, avšak ich pripustenie v kontexte s príslušnými ustanoveniami zákona č. 191/1950 Zb., ako aj ust. § 495 OZ závisí na schopnosti dlžníka preukázať vedomé alebo hrubo nedbanlivostné konanie na škodu dlžníka zo strany majiteľa zmenky pri jej nadobúdaní. Žalovaný žiadnym spôsobom nepreukázal, že v čase, kedy žalobca zmenku a kauzálnu pohľadávku nadobudol, konal vedome na škodu žalovaného. Žalovaný ako podnikateľ v bankovom sektore mal mať na zreteli „nuansy zmenkového práva“ a pri rubopisovaní zmeniek mal možnosť vylúčiť garančný účinok, čo však opomenul urobiť. Podľa názoru odvolacieho súdu, nebolo preukázané konanie na škodu žalovaného zo strany žalobcu prostredníctvom zmlúv o postúpení, ani prostredníctvom výšky odmeny za postúpené pohľadávky a napokon ani svedeckými výpoveďami. Pokiaľ žalovaný poukazoval na to, že vylúčenie zodpovednosti v zmluve o postúpení pohľadávky sa má vzťahovať aj na zmenkové vzťahy, jedná sa o mylný záver, odporujúci zmenkovému právu. Naopak, podľa názoru odvolacieho súdu, práve postup žalobcu, ktorý najprv vymáhal kauzálne pohľadávky, svedčí o jeho dobromyseľnosti. V snahe „sanovať“ svoje pochybenie pri rubopisovaní zmenky, žalovaný sa snaží preukázať škodlivé alebo šikanózne správanie žalobcu, čo však v konaní preukázané nebolo a preto kauzálne námietky nie sú účinné.

6. Neobstojí ani odvolací dôvod uplatnený žalovaným podľa ust. § 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p., nakoľko súd prvej inštancie správne posúdil všetky predložené dôkazy, z ktorých vyvodil správne skutkové závery, ktoré následne aj správne právne posúdil. Pokiaľ ide o uplatnený odvolací dôvod podľa ust. § 205 ods. 2 písm. b/ O.s.p., teda že konanie má vadu, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, tento odvolací dôvod žalovaný nijako bližšie nekonkretizoval, a preto odvolací súd sa k nemu nevedel vyjadriť. Po preskúmaní konania, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého rozhodnutia, odvolací súd v konaní na súde prvej inštancie nezistil žiadnu vadu, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

7. Pokiaľ žalovaný predložil rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach č. k. 2CoZm/3/2013-166 z 20. septembra 2013 a rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „Najvyšší súd SR“) sp. zn. 2Obdo/19/2014 z 29. októbra 2015, odvolací súd mal za to, že z odôvodnenia oboch rozhodnutí nijako nevyplýva, že by žalovanému dali za pravdu. Najvyšší súd SR prijal dovolanie žalovaného z procesného dôvodu, ktorým bolo nedostatočné odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Košiciach, pričom sa nezaoberal hmotnoprávnou stránkou veci. Najvyšší súd SR mal výhrady voči nedostatočnému dokazovaniu vo veci námietok žalovaného, ktoré sú totožné s námietkami uplatnenými v predmetnom konaní, v ktorom súd prvej inštancie (Okresný súd Bratislava V) sa veľmi podrobne zaoberal všetkými námietkami žalovaného a správne konštatoval oprávnenosť nároku žalobcu. Žalovaným predložené rozhodnutia nijako nesvedčia jeho tvrdeniam, keďže namietaný nedostatok odôvodnenia, ktorý akceptoval Najvyšší súd SR ako dôvod dovolania, je vadou, ktorou mohol trpieť rozsudok Krajského súdu v Košiciach, avšak v predmetnom konaní sa súd prvej inštancie tejto chyby nedopustil.

8. Vo vzťahu k otázke spotrebiteľskej ochrany, ktorej sa žalovaný domáhal vo svojom odvolaní, odvolací súd konštatoval, že záväzok žalovaného nevznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, pretože ex lege vznikol z titulu garančného účinku indosamentu. Keďže žalovaný spotrebiteľom nie je, bolo by v rozpore s dobrými mravmi, ak by sa úspešne domohol ochrany, ktorá prislúcha len spotrebiteľom. Odvolací súd považoval za potrebné zdôrazniť, že predmet sporu nie je sporom spotrebiteľským, záväzok žalovaného nevyplýva zo spotrebiteľského vzťahu, ale vyplýva z garančného účinku indosamentu, upraveného ustanovením čl. I § 15 zákona č. 191/50 Zb. Nie je rozhodujúci ani dôvod, pre ktorý k indosovaniu došlo a ani to, či bola zmenka indosovaná za odplatu. Zodpovednosť za zaplatenie alebo prijatie zmenky môžu všetci indosanti odmietnuť výslovnou doložkou. Žalovaný sa bránil tým, že v rámci obchodnej transakcie, ktorej predmetom boli úverové pohľadávky a zmenky, urobil „nešťastnú chybu“, keď svoju zodpovednosť síce vylúčil pri postúpení úverových pohľadávok, opomenul ju však vylúčiť aj v zmenkách, ktoré spolu s pohľadávkami previedol na BBF capital, a. s. Žalovaným uvádzaná skutočnosť nie je však právne významná a navyše v danom prípade je indosantom peňažný ústav, teda subjekt personálne odborne vybavený na vykonávanie obdobných transakcií. Ak sa žalovaný dopustil „nešťastnej chyby“, musí znášať následky, ktoré zákon s neuvedením doložky „sine obligo“ spája. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že žalovaného nemožno považovať za spotrebiteľa a právny vzťah medzi účastníkmi - vzhľadom na právnu skutočnosť, z ktorej záväzok vyplýva (čl. I § 15 zák. č. 191/50 Zb.) - za vzťah spotrebiteľský.

9. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalovaný (č. l. 216), prípustnosť ktorého odôvodnil ust. § 420 písm. f/ C.s.p., teda že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p. tvrdiac, že odvolací súd sa pri riešení právnej otázky odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu.

10. Žalovaný (v ďalšom texte tiež ako „dovolateľ“) odvolaciemu súdu vytkol, že sa arbitrárnym spôsobom nevysporiadal s jeho zásadnými odvolacími tvrdeniami, ktoré mali zásadný vplyv na spravodlivé rozhodnutie sporu a v odôvodnení napadnutého rozsudku iba opakuje odôvodnenie prvoinštančného rozsudku a neakceptovateľne arbitrárne iba preberá tvrdenia žalobcu v konaní. Poukázal na to, že Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „Najvyšší súd SR“ alebo „najvyšší súd“) v identickom spore (teda v spore medzi identickými stranami, s identickým skutkovým stavom a za identickej právnej argumentácie strán) vydal už dve zrušujúce uznesenia, a to uznesenie sp. zn. 2Obdo/19/2014 zo dňa 29.10.2015 a sp. zn. 1Obdo/4/2013 zo dňa 16.04.2014, ktorými zrušil rozsudky Krajského súdu v Košiciach č. k. 2CoZm/3/2013-166 zo dňa 20.09.2013 a č. k. 3CoZm/6/2012-156 zo dňa 30.10.2012, s vrátením veci na ďalšie konanie. Najvyšší súd označené rozsudky zrušil na podklade dovolania žalovaného, ktorý namietal, že v konaniach pred súdmi nižších inštancií došlo k vadám zmätočnosti, keď sa súdy vôbec nevysporiadali s relevantnými námietkami žalovaného, najmä námietkou uplatňovania práva žalobcu v rozpore s poctivým obchodným stykom a šikanóznym výkonom práva,

ako aj kauzálnou námietkou spochybňujúcou kauzu zmenky. Žalovaný poukázal na to, že medzi ním a žalobcom prebieha v súčasnosti približne 220 identických sporov na okresných a krajských súdoch v SR. Najvyšší súd ako najvyššia súdna autorita všeobecných súdov v SR už vyjadril svoj právny názor v identickom spore, a preto je pre žalovaného nepochopiteľné a v priamom rozpore s jeho legitímnymi očakávaniami spravodlivého súdneho rozhodnutia, že Krajský súd v Bratislave sa právnym názorom Najvyššieho súdu SR neriadil a podľa neho nepostupoval, naopak, napadnutý rozsudok odôvodnil arbitrárne a celkom nedostatočne. Žalovaný uviedol, že Najvyšší súd SR v zrušujúcom uznesení sp. zn. 2Obdo/19/2014 v identickom spore odvolaciemu súdu vytkol nedostatočné odôvodnenie namietaného nesprávneho posúdenia kauzy zo zmenky ako prostriedku na zabezpečenie záväzkov a nevenoval pozornosť námietke žalovaného spočívajúcej v tvrdení o konaní žalobcu v rozpore s poctivým obchodným stykom, ako aj konaniu žalobcu smerujúcemu k šikanóznemu výkonu práv. Odvolaciemu súdu tiež vytkol, že napriek tomu, že z obsahu spisu sa javí predmetná zmenka ako zmenka „spotrebiteľská“, súdy nižšej inštancie sa nezaoberali a nezdôvodnili, či predmetná zmenka je platná. Podľa názoru žalovaného, pokiaľ najvyšší súd zrušil rozsudok Krajského súdu v Košiciach, tak mal za to, že všetky námietky žalovaného týkajúce sa posúdenia kauzy zmenky je potrebné dôkladne zo strany odvolacieho súdu posúdiť, a to v celom ich kontexte aj jednotlivo, čo sa však v tomto konaní, napriek identickému sporu, nestalo.

11. Žalovaný zastáva názor, že odvolací súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces tým, že sa nevysporiadal so závermi zrušujúceho uznesenia Najvyššieho súdu SR ústavne konformným spôsobom, celkom nedostatočne odôvodnil neprípustnosť kauzálnych námietok žalovaného a najmä sa vôbec nevysporiadal s názorom najvyššieho súdu o tom, že konanie žalobcu je potrebné posúdiť aj v rozsahu šikanózneho výkonu práv a rozporu jeho konania s poctivým obchodným stykom.

12. Dovolateľ v ďalšom bode svojho dovolania odvolaciemu súdu vytkol nedostatočné zdôvodnenie neakceptovania jeho námietky, týkajúcej sa absencie kauzy zmenky, konania žalobcu v rozpore s poctivým obchodným stykom (dobrými mravmi) a šikanóznym výkonom práva. Uviedol, že v celom konaní priznáva opomenutie vylúčenia garančného účinku zmenky, ktoré žalobca zneužíva v prebiehajúcich sporoch. Z vykonaných dôkazov podľa žalovaného dostatočne vyplýva, že žalobca sa pri nadobúdaní zmenky dopustil vedomého konania na škodu žalovaného v zmysle § 17 zmenkového zákona. Z tohto dôvodu je žalovaný toho názoru, že jeho kauzálne námietky sú prípustné.

13. Ďalej podľa žalovaného odvolací súd žiadnym spôsobom nezohľadnil jeho tvrdenia uvedené v odvolaní, podľa ktorých zmenka uplatnená žalobcom voči žalovanému nemá žiadnu kauzu, keďže žalobca si prostredníctvom zmenky uplatňuje voči žalovanému právo na kompenzáciu nevymožiteľnosti pohľadávok voči úverovým dlžníkom žalovaného, hoci takéto právo voči žalovanému nemá. Žalovaný je toho názoru, že všetky vykonané dôkazy súd prvej inštancie vyhodnotil v rozpore s vtedy platným § 132 O.s.p. len izolovane jednotlivo a formálne a nie aj v ich vzájomnej súvislosti a v hlbšom kontexte.

14. Podľa žalovaného vedomé konanie na škodu dlžníka sa v zmysle § 17 zmenkového zákona posudzuje z hľadiska subjektívneho vzťahu nadobúdateľa zmenky k prevodu zmenky v čase jej nadobudnutia, kým šikanózný výkon práva v zmysle § 3 OZ sa posudzuje z hľadiska objektívnych celospoločenských hodnôt. Ustanovenie § 17 zmenkového zákona preto podľa žalovaného nelimituje súkromnoprávnu zásadu ekvity prejavenu v § 3 ods. 1 OZ v zákaze šikanózneho zneužitia práva v rozpore s dobrými mravmi. Ustanovenie § 17 zmenkového zákona predstavuje dodatočný prostriedok ochrany pred nepoctivým nadobúdateľom zmenky, ktorý pôsobí popri § 3 OZ nad jeho rámec a nie namiesto neho.

15. Výklad súdov v napadnutom rozsudku, podľa žalovaného vylučuje mimoprávne pravidlá správania zakotvené vo všeobecnom predpise len preto, že zmenkový zákon obsahuje iné prostriedky obrany v § 17. Tento výklad je podľa žalovaného formalistický a nesprávny. V tejto súvislosti dovolateľ poukázal na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 1735/17, III. ÚS 72/2010, III. ÚS 341/07, ako aj nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. IV. ÚS 457/10. Žalovaný ďalej uviedol, že

ak súd ustanovenie § 17 zmenkového zákona interpretoval ako dôvod na vylúčenie aplikácie § 3 OZ, v podstate ho interpretoval ako prostriedok umožňujúci zneužitie zmenky.

16. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí podľa dovolateľa taktiež ignoroval názor Najvyššieho súdu SR vyjadrený v rozhodnutiach sp. zn. 2Obo/87/2009 a sp. zn. 2Obo/17/2009 a nevenoval zvýšenú pozornosť námietkam žalovaného v rozsahu konania žalobcu v rozpore s poctivým obchodným stykom a šikanóznym výkonom práva. Žalovaný legitímne očakával od odvolacieho súdu, že posúdi nesprávny záver súdu prvej inštancie, podľa ktorého na zmenkovoprávny vzťah nemožno aplikovať ustanovenie § 3 OZ ako *lex generalis*, keď podľa prvoinštančného súdu zmenkový zákon ako *lex specialis* obsahuje už v ustanovení § 17 zmenkového zákona limitovanú reguláciu zneužitia práva, ktorá vylučuje aplikáciu ustanovenia § 3 OZ ako *lex generalis*. Podľa názoru žalovaného konajúce súdy legalizovali také podnikanie, pri ktorom si obchodníci s pohľadávkami môžu odkúpiť od bánk pohľadávky voči ich úverovým dlžníkom za 26 % ich nominálnej hodnoty za účelom ich vymáhania od pôvodných dlžníkov a vzápätí zneužitím zmeniek žiadať od banky, aj dlžníkov duplicitne po 100 % nominálnej hodnoty takto získaných pohľadávok v rozpore s kauzálnymi dohodami.

17. Žalovaný namietol aj skutočnosť, že odvolací súd namiesto toho, aby sa vysporiadal s právnym názorom najvyššieho súdu v zrušujúcom uznesení sp. zn. 2Obo/19/2014 ohľadne nutnosti posúdenia zmenky ako neplatnej, nakoľko v konaní uplatnená zmenka je zmenkou spotrebiteľskou, sa iba stotožnil s rozsudkom okresného súdu a s tým, že účastníkom sporu nie je spotrebiteľ. Konajúce súdy sa pritom vo svojich rozhodnutiach spotrebiteľskou zmluvou vôbec nezaoberali.

18. Podľa názoru žalovaného je napadnutý rozsudok v zásadnej otázke posúdenia absolútnej neplatnosti dohody o vyplňovacom práve k blankozmenke tak nesprávny, arbitrárny a nepreskúmateľný, že už len z tohto dôvodu je potrebné ho zrušiť.

19. Žalovaný zároveň poukázal aj na zákon č. 438/2015 Z. z., ktorým boli novelizované viaceré zákony, vrátane Občianskeho súdneho poriadku a zákona zmenkového a šekového v § 17, pričom odvolací súd novelizované ustanovenia, nesprávne a nezákonne neaplikoval, čím spor neposúdil v súlade s právnymi predpismi o ochrane spotrebiteľa, hoci je tak povinný urobiť zo zákona v každom štádiu konania bez ohľadu na koncentračnú zásadu zmenkového konania.

20. V bode V. dovolania označenom ako „Záverečný návrh žalovaného na rozhodnutie dovolacieho súdu“, žalovaný zhrnul, že rozsudok odvolacieho súdu trpí vadou podľa § 420 písm. f/ C.s.p., keď nepostupoval spôsobom stanoveným v zrušujúcom uznesení najvyššieho súdu v identickom spore a spor rozhodol bez riadneho zdôvodnenia konania žalobcu v rozpore s poctivým obchodným stykom a konania žalobcu smerujúceho k šikanóznemu výkonu práv, ďalej nezákonne nepripustil kauzálne námietky žalovaného a nezaoberal sa platnosťou zmenky, ktorá vznikla na základe spotrebiteľskej zmluvy. Napadnutý rozsudok odvolacieho súdu žalovaný považuje zároveň za nezákonný a nepreskúmateľný podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p., keď ignoruje doterajšiu rozhodovaciu prax najvyššieho súdu, vrátane záverov zrušujúceho uznesenia najvyššieho súdu, ako aj zásadné závery spoločného stanoviska občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia najvyššieho súdu zo dňa 20.10.2015 (č. R 93/2015 - poznámka dovolacieho súdu), súčasne závery z nálezu Ústavného súdu Českej republiky, sp. zn. IV. ÚS 457/2010.

21. Na základe všetkých vyššie uvedených tvrdení žalovaný dovolaciemu súdu navrhol, aby napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zo dňa 25.01.2017, č. k. 3CoZm/75/2016-206 v spojení s rozsudkom prvoinštančného súdu zo dňa 20.04.2016, č. k. 3CbZm/387/2014-157 zmenil tak, že zmenkový platobný rozkaz č. k. 14m/106/2014-19 zo dňa 03.06.2014 v plnom rozsahu zruší. Žalovaný si zároveň uplatnil náhradu trov prvoinštančného, odvolacieho a dovolacieho konania v celom rozsahu.

22. Žalobca v písomnom vyjadrení k dovolaniu (z 25.09.2017 na č. l. 238 spisu), dovolaciemu súdu navrhol, aby dovolanie žalovaného proti napadnutému rozsudku odvolacieho súdu č. k. 3CoZm/75/2016-206, odmietol. Výslovil názor, že odvolací súd neznemožnil žalovanému realizáciu jemu

patriacich procesných práv v takej miere, že by došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. S odkazom na uznesenie najvyššieho súdu zo dňa 06.03.2017, sp. zn. 3Cdo/6/2017 má žalobca za to, že uznesenia najvyššieho súdu uvádzané žalovaným, nepredstavujú ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu. Žalobca má za to, že súd prvej inštancie vykonal všetky potrebné dôkazy, tieto jednotlivo, ako i vo vzájomnej súvislosti vyhodnotil a dospel k správnym skutkovým zisteniam, na základe ktorých vydal rozsudok, ktorý považuje žalobca za vecne aj formálne správny a s jeho názorom sa stotožňuje.

23. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C.s.p.“)], po zistení, že dovolanie podal včas žalovaný, v neprospech ktorého bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), zastúpený podľa § 429 ods. 2 písm. b/ C.s.p., bez nariadenia pojednávania (§ 443 C.s.p.) dospel k záveru, že tento mimoriadny opravný prostriedok žalovaného treba odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c/ C.s.p.).

24. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimčnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti v Civilnom sporovom poriadku.

25. Podľa ustanovenia § 419 C.s.p., proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C.s.p. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

26. V posudzovanom prípade dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p., podľa ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Túto vadu videl dovolateľ v tom, že rozsudok odvolacieho súdu je nedostatočne odôvodnený a arbitrárny, keďže odvolací súd sa nevysporiadal s podstatnými odvolacími námietkami žalovaného, v podstatnej miere len zopakoval odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie a v podrobnostiach na toto odôvodnenie poukázal. Zároveň odvolací súd nerešpektoval závery Najvyššieho súdu SR vyslovené v rozhodnutiach sp. zn. 2Obdo/19/2014, sp. zn. 2Obo/87/2009, sp. zn. 2Obo/17/2009 a sp. zn. 1Obdo/4/2013 v identickej veci. Keďže odvolací súd nepostupoval spôsobom stanovenom v zrušujúcom uznesení Najvyššieho súdu SR v identickom spore a spor rozhodol bez riadneho zdôvodnenia v rozsahu konania žalobcu v rozpore s poctivým obchodným stykom, smerujúcim k šikanóznemu výkonu práv, nepripustil kauzálne námietky žalovaného a v priamom rozpore s názorom Najvyššieho súdu SR v zrušujúcom uznesení v identickej veci sa nezaoberal platnosťou zmenky, ktorá vznikla na základe spotrebiteľskej zmluvy, tak rozhodnutie odvolacieho súdu trpí vadou v zmysle ust. § 420 písm. f/ C.s.p. Nereflektovanie zásadných tvrdení žalovaného v odvolaní predstavuje vážne porušenie práva žalovaného na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a porušenie práva na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

27. Pojem „právo na spravodlivý proces“ v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p. nahradil doterajší pojem „odňatie možnosti konať pred súdom“ v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Relevantné znaky, ktoré charakterizujú procesnú vadu v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p. sú - zásah súdu do práva na spravodlivý súdny proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva. Právo na spravodlivý súdny proces predstavuje možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov. Vyššie citované ustanovenie § 420 písm. f/ C.s.p. zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania v prípade, ak

miera porušenia procesných práv strany, v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu, nadobudla značnú, výraznú, resp. relevantnú intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia sa rozumie nesprávny (vadný) procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymykajú zákonnému, ale aj ústavnému procesno-právnemu rámcu a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky (ďalej aj „Ústava SR“).

28. Obsahom práva na spravodlivý proces (článok 46 ods. 1 Ústavy SR) je umožniť každému, bez akejkoľvek diskriminácie, reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu vo veci konať a rozhodnúť. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, hodnotením dôkazov (sp. zn. IV. ÚS 22/04) a ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (sp. zn. I. ÚS 50/04).

29. Právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces a práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (sp. zn. II. ÚS 383/06).

30. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu.

31. Funkciou odôvodnenia súdneho rozhodnutia je predovšetkým doložiť správnosť rozhodnutia súdu, pričom odôvodnenie je zároveň aj prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydaní rozhodnutia a nástrojom ochrany pred svojvoľou súdnej moci. Odôvodnenie rozhodnutia by malo stranám sporu umožniť posúdiť, ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné právne predpisy a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodovaní.

32. Po preskúmaní veci dovolací súd dospel k názoru, že v posudzovanej veci odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu nie je nedostatočné, arbitrárne a nepreskúmateľné, pretože ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia rozhodnutia. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu sú zrejmé podstatné dôvody, pre ktoré odvolací súd potvrdil rozhodnutie, ktorým súd prvej inštancie ponechal v platnosti zmenkový platobný rozkaz č. k. 1Zm/106/2014-19 z 03.06.2014 a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania. Predmetným zmenkovým platobným rozkazom bol žalovaný zaviazaný zaplatiť žalobcovi zmenkovú sumu, zmenkovú odmenu a náhradu trov konania, a to z titulu uplatnených postihových nárokov v zmysle čl. I. § 47 ods. 5 zákona č. 191/1950 Zb. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že tento podrobne uviedol skutkový a právny stav, na základe ktorého súd prvej inštancie rozhodnutím č. k. 3CbZm/387/2014-157 z 20.04.2016 ponechal v platnosti zmenkový platobný rozkaz. Konštatoval správnosť dôvodov uvedených v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie vo vzťahu k uplatneným postihovým nárokom. Odvolací súd po prejednaní odvolania bez nariadenia pojednávania dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu a náležite zistil skutkový stav, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 132 O.s.p., účinného v čase jeho rozhodovania, z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých založil svoje rozhodnutie, na zistený skutkový stav aplikoval ustanovenia správnych právnych predpisov (čl. I. § 11, § 14 ods. 1, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1 a ods. 2, § 43 ods. 1, § 45 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb.) a tieto aj správne vyložil a keďže nezistil žiadnu vadu, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správne. Takýto postup umožňovalo odvolaciemu súdu ustanovenie § 387 ods. 2 C.s.p., podľa ktorého ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť

na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

33. Podľa názoru dovolacieho súdu, procesný postup odvolacieho súdu, ale aj súdu prvej inštancie prebiehal v zmysle právnej úpravy Občianskeho súdneho poriadku (na súde prvej inštancie) a Civilného sporového poriadku, účinného od 1. júla 2016 (na odvolacom súde). Žalovaný mal možnosť zúčastniť sa na úkonoch súdu prvej inštancie a proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie podať odvolanie, čo aj urobil. Skutočnosť, že dovolateľ (žalovaný) sa nestotožňuje s právnym názorom všeobecného súdu, nemôže viesť k záveru o nepreskúmateľnosti, zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu. Procesným postupom súdov oboch inštancií nedošlo k tomu, že by súdy znemožnili žalovanému, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že by tým došlo k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý proces (ust. § 420 písm. f/ C.s.p.).

34. Pre úplnosť dovolací súd poukazuje aj na zjednocujúce stanovisko občianskoprávneho kolégia NS SR č. 2/2016 z 3. decembra 2015, z ktorého vyplýva, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle ust. § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., pričom len výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje ani zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa vyššie citovaného ustanovenia. Jedná sa o taký výnimočný prípad, kedy ide o také nedostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré neobsahuje ani len zásadné vysvetlenie dôvodov, podstatných pre rozhodnutie súdu, čo vykazuje znaky až vady „najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém alebo vady zásadnej, hrubej a podstatnej“, prípadne ak sa zrušením napadnutého rozhodnutia má dosiahnuť náprava „justičného omylu“. O takýto prípad však v preskúmvanej veci nejde, pretože tak, ako je už vyššie konštatované, skutkové a právne závery obsiahnuté v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu (ktoré spolu s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie tvoria jeden celok) nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s článkom 46 ods. 1 Ústavy SR. Za porušenie základného práva zaručeného v článku 46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil rozhodnutie podľa predstáv žalovanej. Vyššie citované zjednocujúce stanovisko NS SR je aktuálne aj po 1. júli 2016, kedy nadobudol účinnosť nový Civilný sporový poriadok, pretože zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, obsiahnuté v novom Civilnom sporovom poriadku, sa nedotkli podstaty a zmyslu tohto stanoviska.

35. K námietke žalovaného, podľa ktorej odvolací súd nepostupoval spôsobom uvedeným v uzneseniach NS SR ako súdu dovolacieho v identickej veci (sp. zn. 2Obdo/19/2014 a sp. zn. 1Obdo/4/2013) dovolací súd uvádza, že sa jedná o zrušujúce uznesenia dovolacieho súdu, pričom prípustnosť dovolania v nich bola založená na nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (Krajského súdu v Košiciach) z dôvodu nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach. Tvrdenie žalovaného, že NS SR v rozhodnutí sp. zn. 2Obdo/19/2014 vyslovil právny záver, týkajúci sa hmotnoprávneho charakteru indosovanej zmenky, nie je správne. V citovanom rozhodnutí NS SR len podotkol, že z obsahu spisu sa mu javí, že v danom prípade by mohlo ísť o spotrebiteľskú zmenku. Neuviedol však pre nižší súd záväzný právny záver, že sa skutočne jedná o spotrebiteľskú zmenku, na základe akých dôvodov k takémuto záveru dospel a aké to vyvoláva právne následky. NS SR v rozhodnutí sp. zn. 1Obdo/4/2013 sa vôbec nevyjadril k povahe zmenky (či vyplýva alebo nevyplýva zo spotrebiteľskej zmluvy) a nezaoberal sa ani uplatnenými kauzálnymi námietkami. Obidvomi rozhodnutiami NS SR, na ktoré sa žalovaný odvoláva, boli zrušené rozhodnutia odvolacieho súdu len z procesného dôvodu, a to pre procesné pochybenie odvolacieho súdu, ktorým bola nepreskúmateľnosť jeho rozhodnutia pre absenciu relevantného odôvodnenia rozhodnutia. V týchto rozhodnutiach NS SR však nebol vyslovený žiadny právny záver o spotrebiteľskom charaktere zmenky (ako to tvrdí dovolateľ) a preto v predmetnom spore nemohlo dôjsť ani k žalovanou namietanému porušeniu jej legitímnych očakávaní a k porušeniu právnej istoty.

36. V preskúmvanom spore sa Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (na rozdiel od odvolacieho súdu - Krajského súdu v Košiciach, rozhodnutia ktorého boli predmetom prieskumu v dovolacom konaní vedenom pod sp. zn. 2Obdo/19/2014 a sp. zn. 1Obdo/4/2013) relevantne vysporiadal s odvolacími námietkami žalovaného a náležite vysvetlil, prečo nie je možné aplikovať záver o procesnom

pochybení súdu, prijatý v rozhodnutí NS SR sp. zn. 2Obdo/19/2014 aj v predmetnej veci. Vzhľadom na uvedené, postup odvolacieho súdu nemožno považovať za rozporný s právom na spravodlivý proces. Rozhodnutie NS SR sp. zn. 1Obdo/4/2013 žalovaný označil až v dovolaní a z toho dôvodu sa odvolací súd nemohol v odôvodnení svojho rozhodnutia k nemu vyjadriť. Len pre úplnosť dovolací súd upriamuje pozornosť na to, že následne po zrušení rozhodnutia odvolacieho súdu uznesením NS SR sp. zn. 1Obdo/4/2013 Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací opätovne vo veci rozhodol rozhodnutím č. k. 3CoZm/21/2014-216 z 29.01.2015, pričom voči tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu bolo podané následne dovolanie, o ktorom rozhodol NS SR ako súd dovolací uznesením sp. zn. 1Obdo/7/2017 z 13.12.2018, ktorým dovolanie odmietol pre jeho neprípustnosť.

37. Za nedôvodnú považoval dovolací súd aj námietku žalovaného, týkajúcu sa nesprávneho a nezákonného aplikovania čl. I § 17 zákona č. 191/1950 Zb. Dovolací súd poukazuje na odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu, v ktorom odvolací súd konštatoval, že žalovanému neprislúcha ochrana pred zneužívaním spotrebiteľskej zmenky, keďže záväzok žalovaného nevznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, ale vznikol ex lege z titulu garančného účinku indosamentu. Keďže žalovaný spotrebiteľom nie je, bolo by v príkrom rozpore s dobrými mravmi, pokiaľ by sa úspešne domáhal nárokov na právnu ochranu, aké prislúchajú len subjektom, ktorí sú spotrebiteľmi. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí reagoval na podstatné odvolacie námietky žalovaného, pričom za porušenie základného práva na spravodlivé súdne konanie, zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a naplnenie dovolacieho dôvodu v zmysle ust. § 420 písm. f/ CSP, nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalovaného (sp. zn. I. ÚS 673/2014, sp. zn. II. ÚS 27/2008, sp. zn. III. ÚS 167/2013). Iba samotná skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu (odvolacieho súdu) nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu. Postupom odvolacieho súdu nedošlo k vade v zmysle ust. § 420 písm. f/ CSP, ktorá by zakladala porušenie práva žalovaného na spravodlivý súdny proces tak, ako to má na mysli citované ustanovenie CSP a v preskúmvanej veci tak nebola splnená podmienka prípustnosti dovolania v zmysle ust. § 420 písm. f/ CSP, čo zakladá dôvod na odmietnutie dovolania v zmysle ust. § 447 písm. c/ CSP.

38. Dovolateľ ďalej založil prípustnosť svojho dovolania na ust. § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p., podľa ktorého dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky - pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

39. Vo vzťahu k prípustnosti dovolania, vyvodzovanej dovolateľom z ust. § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p., je potrebné uviesť, že prípustnosť dovolania podľa ust. § 421 ods. 1 C.s.p. je limitovaná ustanovením § 422 ods. 1 C.s.p., ktoré ex lege vylučuje dovolací prieskum v sporoch, ktorých predmetom je peňažné plnenie do určitej výšky. Z ustanovenia § 422 ods. 1 písm. a/ C.s.p. vyplýva, že dovolanie podľa ust. § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy, pričom na príslušenstvo sa neprihliada. V posudzovanom prípade je predmetom dovolacieho prieskumu peňažné plnenie vo výške 940,97 eur, pričom desaťnásobok minimálnej mzdy určený v súlade s ust. § 422 ods. 2 C.s.p. sa rovná 3.520 eur, (nariadenie vlády č. 321/2013 Z. z., ktorým sa na rok 2014 ustanovuje suma minimálnej mzdy 352 eur). V zmysle ust. § 422 ods. 1 písm. a/ C.s.p. je preto v posudzovanom prípade prípustnosť dovolania podľa ust. § 421 ods. 1 C.s.p., vylúčená.

40. S poukazom na vyššie uvedené dovolací súd dospel k záveru, že v konaní pred odvolacím súdom nedošlo k dovolateľom namietanej vade zmätočnosti v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p. a prípustnosť dovolania v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p. vylučuje ustanovenie § 422 ods. 1 písm. a/ C.s.p. Dovolací súd preto dovolanie dovolateľa odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. c/ C.s.p. ako dovolanie, smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné.

41. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C.s.p.). O výške náhrady trov konania žalobcu, rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2

C.s.p.).

42. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.